

stopal g. Bureš Franjo. Zbornico TOI je zastopal Čeh Franc. Združba je imela v preteklem letu 44.724,14 Din izdatkov ter toliko prejemkov. Proračun za leto 1935 znaša 34.980 Din dohodkih ter na izdatkih 29.849 Din. Sklenjeno je bilo med drugim, da se mesto tajnika in blagajnika združi v eno in to mesto se je tudi razpisalo. — Požari v našem srezu so precej pogosti. Ne vemo sicer, kaj je vzrok tem požarom: zlobna roka ali neprevidnost posestnikov. V zadnjem času je bil požar v Ivanovcih kar trikrat. Dne 15. marca je požar uničil poslopje Trplan Janezu. Škoda znaša 12.000 Din. Dne 18. marca je gorelo pri Zrinški Francu. Zgorela je slama in seno. Dne 19. marca je gorelo pri Koltaj Josipu. Požar je uničil krmo in poškodoval poslopje. Tudi v Kušanovcih je zgorel skedenj posestniči Filo Tereziji. K sreči so bili vsi zavarovani in se

škoda vsaj delno krije z zavarovalnico. — Veliko pozornost je zbudila redka žival in še dosedaj pri nas nepoznana, to je pižmanka v Stanjevcih. Po Brehrau se imenuje žival Bismarck. Kakor je »Slovenec« poročal, so do sedaj ujeli v naši državi le 4 vzorce. Ujeta žival je bila dolga 54 cm, telo samo je merilo 31 cm in je bilo zelo ploščato. Barve je bila po trebuhu svetle, po hrbtu temnorjave. Žival je precej podobna podgani, je pa mnogo večja od naših podgan. Njena domovina je Severna Amerika, zlasti Kanada, od koder je prišla v Evropo. — Pri javnih delih, ki jih je sklenila vlada, bi tudi nas zelo veselilo, če bi padla kaka drobtina na Slovensko krajino. Tudi naše ceste čakajo temeljitih popravil in zelo nujen bi bil tudi most čez Muro na Petanjcih. Seveda, želimo si tega, toda ne vemo, če se bo to zgodilo. Upajmo!

toliški tisk. To je hkrati dokaz, kako se nasprotniki katolicizma bojijo katoliškega časopisja.

★

Pribova. Na Cvetno nedeljo bo de prihovška mladina priredila krasno igro »Domen« v šestih dejanjih. Igra se začne ob treh popoldne.

Brežice. Tukajšnje Prosvečno društvo priredi prihodnjo nedeljo dne 14. aprila ob 3. uri popoldne v dvorani Narodnega doma Pogačnikov misterij »Siehernik«.

Ali si že obnovil naročnino?

Peter Rešetar podaja politično poročilo.

Zunanja politika.

Eden je hodil okrog brez uspeha. Kako pa naj bo uspeh? Iz Berlina v Moskvo samo Eden, iz Moskve v Varšavo isti Eden, iz Varšave v Prago isti Eden. Čudno se Angležem, da niso vsaj dva poslali, da ne bi hodil okrog samo Eden! Varčevanje, ki ni na mestu!

Narodni preporod na Daljnem vzhodu. Na Daljnem vzhodu sta Kitajec in Japonec proglasila edinstvo in Japonec je zadovoljen imel slavnostni govor, ki ga takole končal: »V dokaz najine edinstvi bova odslej skupaj orača, ti boš vlekel plug, jaz bom držal drevo, ti boš sejal, jaz bom žetel!« Čudno, kako kljub temu dogovoru strda 19 milijonov Kitajcev.

Volitve na Madžarskem so minile. Vlada se je vstela, dobila je tri poslance več, kakor je bilo določenih mest. Parlament bo pokličen, ko bodo trije odmrli.

Notranja politika.

Prebilica jajc je posledica volitev. Kure so na neki način izvedele, da so volitve razpisane, pa so mislile, da bo veliko shodov, kjer se vendar potrebujejo jajca, da se zapečati stoga.

Umiranje kat. listov.

Kakšno močno in učinkovito orožje je katoliški tisk v rokah katoliškega ljudstva, dokazuje Nemčija. Nekdaj so imeli katoliški Nemci krasno razvito časopisje političnega, gospodarskega in kulturnega (prosvetnega) značaja. To časopisje je bila glavna opora njihovega vladujočega položaja v državi, ki povečini prebivalstva pripada protestantski veri. Ko je v Nemčiji zavlada narodni socializem, je začel borbo zoper katolicizem, ki jo vodi včasih prikrito, včasih odkrito, kakršne so prilike. Cilj tej borbi je: uničiti vpliv katolicizma v javnosti, v vseh panogah javnega življenja, zlasti v področju vzgoje naroda in njegove mladine. Da bi vzela katoličanom v tem boju iz rok vsako obrambno orožje, uničuje ta po svojem bistvu pogansko-svobodomiselnost stranka katoliške liste vseh vrst. List za listom se zatira ali pa vsled

preganjanja umira. Duhovni voditelj narodno-socialistične stranke znani Rosenberg je objavil strankino glavno vodilo: »V Nemčiji ni treba drugih časopisov kot takih, ki promatrajo politiko in socialno življenje z narodno-socialističnega stališča.« S tem je vodilna in edina stranka v Nemčiji izrekla smrtno obsodbo nad katoliškim časopisjem. Znani nemški katoliški dnevniki, kakor »Germania« in »Kölnische Volkszeitung« še komaj života, čeprav morajo proti svojemu prepričanju zagovarjati narodno-socialistično politiko. Listom, ki se še tolerirajo (trpijo), se odvzame katoliško uredništvo ter se jim vsili narodno-socialistično. Iz uredništva »Katoliške korespondence« so odstranjeni jezuitje. List »Cerkve«, ki je prinašal čisto verske članke najboljših katoliških pisateljev, je ukinjen. Dovoljeno je izhajanje takšnih listov, ki niso ne krop ne voda. Katoliški Nemci so imeli odlični mladinski list pod naslovom »Mlada fronta«. Pred nekaj dnevi je bilo izhajanje lista prepovedano. To je vprav vandalsko (Vandali so bili nemško pleme, ki se je v zgodovini proslavilo s svojim divjanjem) divjanje zoper ka-

Majdak obračal žepe narobe in se ni prikazal niti eden krajcar.

Trojica jo je ubrala po cesti proti Bizeljskem. Kmalu za Janežičevim domom so sedli v senco in se razgovarjali dolgo. Glavno besedo je imel Majdak. Pred razhodom so si segli v roke in nek notranji nagon je gnal vsakega na svojo stran.

Kake tri tedne po sestanku prihajavev v Župelevcu pri Janežiču se je zbrala pred krčmo močna žandarska patrulja z okrajnim stražmojstrom iz Brežic na čelu. Orožniki so posedli do onemoglosti utrjeni po trati. Stražmojster je stopil v hišo ter zval na razgovor hišnega gospodarja, s katerim sta si bila dobra znanca. Prosil ga je, naj mu pove, če ni mogoče popivala v njegovi krčmi sinoči na večer družba sumljivih ljudi. Morda je videl on ali kdo od njegovih neznance, ki so se morali v zadnjem času klatiti po okoličih Župelevca.

Krčmar je gledal debelo žandarskega znanca. Videti mu je bilo na obrazu, da ne razume, za kaj da gre in kako naj pomore oblasti s svojo izpovedjo. Stražmojster ga je vprašal, če mu ni nič znanega, kaj se je zgodilo sinoči v noči nekako na sredini Dobrave?

Gospodar je odločno odkimal. Stražmojster je potegnil iz torbe nekaj pol papirja, sedel za mizo ter čital prijatelju, kaj vse se je zgodilo v minuli noči ne daleč od Župelevca ob cesti, ki pelje res dolgo po graščinskem gozdu Dobrava proti Brežicam.

Prvi žandarski zapisnik o dejanskem stanju ponočnega zločina v Dobravi je ohranjen ter se glasi po vsebini v slovenščini tako-le:

»Že bolj pozno na večer so se odpeljali 9. sept. iz Brežic v enovprežni kočiji: g. Julij Hansel iz Maribora, glavni vodja razkuževalne komisije v Posavju, Jurij Veršec, posestnik v Pišecah, in Ivan Vrstovšek, visokošolec iz Pišec. Oba slednja sta tudi vodilna člana imenovane komisije. Vozil je in sedel na kozlu Veršecov hlapec Tona Gregorevčič.

G. Hansel se je pripeljal z vlakom iz Maribora. Imel je velike opravke pri okrajnem glavarstvu, kjer so mu predložili vse polno pritožb o očitih uporih kmetov proti razkuževalcem.

G. Hansla sta pričakala na kolodvoru Jurij Veršec in Ivan Vrstovšek, da sta mu poročala o razkuževanju in kako bi bilo treba urediti kočljivo zadevo za bodočnost. Po zaslišanju ter prečitaniu vseh mo-

bo, ki živi v večni temi. Na glavi tega prečudnega bitja je priraščena nitka s posebnim trnkom in vaba. Nitka je tri- do štirikrat daljša od ribe — vaba pa je majhna svetilka. S to svetilko privabi riba manjše živalice v svojo bližino in jih pohrusta. V višjih vodnih legah ta čudni »ribji« ribič ne more živeti, ker mu izstopijo oči in se v notranjosti telesa pretirga zračni mehur.

Odkod prihaja »Španska hrpa«?

Znamenit angleški zdravnik trdi, da prihaja takozvana »španska« iz Kitajske. Bacil, ki prinaša to nalezljivo in tudi lahko zelo nevarno bolezen, živi izključno v blatu Ru-

Nanesle so jih vsaka po tri na dan. Zdaj pa naenkrat shodov ni in — jaje je preveč. Ponesrečena špekulacija!

Nova socijalna ustanova. Ker se je prijavilo do 10.000 kandidatov, sprejetih pa bo le okrog 500, jih ostane 9500 brezposelnih. Zato se je za te ustanovila borza dela, ki se financira iz izkupička raznih afér. Dohodkov je toliko, da

se jim bo bolje godilo kot pravim kandidatom, ki vsaj do volitev iz takih fondov ničesar ne sprejmejo.

Novi pozdravi! Zaradi vsesplošnega edinstva, ki se zrcali tudi v tem, da so Švabi in beograjski čifuti eno z našimi domačimi kandidati, bodo vpeljali tudi nove pozdrave: Salem alejkom! Heil! No, serbus!

Naročajte naše liste, ki jih tiska Tiskarna sv. Cirila:

»Slovenski gospodar«

»Naš dom«

»Nedelja«

»Glasnik presvelega Srca Jezusovega«

»Rafael«.

Odprta noč in dan so groba vrata

Jarenina. Zaporedoma nas zapuščajo učenci nekdanjega tukajšnjega »vzora« učitelja. Ta naslov je zaslužil in dobil od svoje šolske oblasti g. Karel Udi, ki je svoje učence poučeval razven šolskih predmetov tudi v petju in glasbi, kar pa je bilo največ vredno: s svojim vzpodbudnim vzgledom v lepem krščanskem življenju. Zato so ga ohranili starejši Jareninčani v hvaležnem spominu. Pred Jožefovim smo pokopali tukajšnjega posestnika Jurija Deučer, nekdanjega šolskega slugo na marib. učiteljskišču. Spremljal ga je na zadnji poti kot nekdanji profesor na tem zavodu monsignor Vreže, ki je omenjal pri odprtem grobu pokojnikovo zvestobo do Boga, do svojega naroda in svoje rojstne župnije, v kateri je hotel tudi počivati. Oskrbel si je pokojnik mal ličen dom blizu cerkve, da bi zamogel to pogosto obiskovati kot vrl član Apostolstva mož. Čisto primerno so bile besede govornikove, katere je zaklical pokojniku v slovo: Blagor tebi, zvesti služabnik, ker si bil v malem zvest, boš postavljen čez veliko! — Dne 2. aprila smo spremljali na enaki poti daleč naokrog znanega posestnika in slikarja Franca Tršavec. Bil je tudi kot pevec in godbenik iz stare šole Udi-ove. Pri adventni in majniški pobožnosti je skoraj vsako jutro sodeloval na koru. Imel je samo eno »slabost«, da je premalo računil za svoje okusno slikarsko delo. Večkrat smo mu rekli: Franc, ako bi bili računili dvakrat več, bi bilo še premalo za vaš trud! Redka izjema pri obrtnikih! Tudi tega vzornega moža ni več med nami. Danes, ko naj bi obhajal svoj god,

so mu tovariši zapeli nagrobno v slovo. Tako nas zapuščajo stare jareninske korenine. Kaki bodo njih nasledniki, to bo pokazala bodočnost. Pokojnikoma pa večni mir!

Dravograd. Prošli teden smo položili k večnemu počitku g. Pungershek Ivana, sina tukajšnjega veleposestnika. Kako je bil pokojni priljubljen, je pokazal veličastni pogreb, v katerem smo opazili upravnika carinarnice g. Manojloviča, učiteljsko zvezo, upravnika pošte, upravnika glavnega oddelka finančne kontrole, predsednika tukajšnje občine, uradništvo železniške postaje itd. Po sv. maši v farni cerkvi, katero je bral preč. g. prošt sam, je tukajšnje pevsko društvo pod vodstvom g. šolskega upravitelja Kuraša zapelo ganljivo žalostinko, istotako na pokopališču. Številni veneci uglednih Dravograjčanov so pokazali, kako je bil rajni Ivan spoštovan in splošno priljubljen.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Nemila smrt je zamahnila zopet s svojo koso po mlademu življenju našega nadebudnega Stankota Ivančiča (Mlinarjevega). Pri vojaki si je nakopal kal bolezni. Ves izčrpan se je še vrnil pred mesecem iz Niša v svoj rojstni kraj, misleč, da bo še ozdravel. A usoda življenja je hotela drugače! Šel je iskat pomoči in zdravlja v mariborsko bolnico, a bilo je vse zastoj, drugi dan po prevozu je preminul. Za vedno je zatisnil svoje trudne oči ter odšel k svoji sestrički Tončki, ki je v najlepšem cvetu mladosti pred par leti umrla. Od daleč so prihajali ljudje v Maribor ga kropiti. Njegov po-

greb je pričal, da je bil priljubljen. Počivaj v miru, dragi Stanko, težko prizadeti družini Mlinarjevi naše iskreno in globoko sožalje!

Sv. Bolhank v Slov. goricah. Umrli od novega leta: Kramer Jožef iz Biša, star 33 let; Cizerl Marija, viničarka iz Biškekega vrha, stara 32 let; Belec Janez iz Sovjaka, star 52 let. Umrli so tudi Marija Horvat, posestnica in gostilničarka pri Sv. Bolhanku v Slov. gor. Bila je res krščanska žena in mati. Čim je zazvonilo opoldne ali zvečer za Ave Marijo, je takoj začela v gostilniški sobi na glas moliti »Angel Gospodove«. In vsi gostje so opravili svoje versko dolžnost. Res posnemanja vredno in v zgled vsem hišnim gospodarjem, ki imajo družino in delavce. Vneta za krščanske liste je tudi bila in tudi prijateljica cerkve. Kolikokrat so bile njene cvetlice na oltarju v čast tistemu, ki ji je bil tudi v njeni težki boleznini edini tolažnik. Bogu vdano je umrla v 65. letu starosti. Naj ji bo Bog plačnik za vse dobro. Ostalim, zlasti pa sinu in hčerama naše iskreno sožalje!

Bučevci na Murskem polju. V sredo dne 27. marca je postalo nenadoma slabo Francu Cvetko starejšemu, posestniku v Bučevcih. Poklicali so zdravnika, ki je odredil takojšen prevoz bolnika v Maribor, ker je konstatiral vnetje slepiča. Bil je v resnici takoj odpeljan z večernim vlakom v Maribor in drugi dan operiran. Po končani operaciji je želel, da ga prepeljejo domov. Naložili so ga v nedeljo opoldne na rešilni voz in ga prepeljali opoldne domov mrtvega. Bil je veren katoličan, dober

mene reke. V Evropo ga prenašajo ladje. Rumena reka poplavlja čisto svoje obrežje in pušča na njem veliko blata. Ko se blato posuši, se začne razkrajati v prah in veter ga odnaša na vse strani, tudi na ladje, ki vozijo v evropska pristanišča. V dokaz navaja, da je leta 1918, v letu velike poplave kitajske reke, »španška« posebno divjala po Evropi. Poplave se ponavljajo vsakih 20-30 let, naslednja huda hripa bo torej l. 1948. Nalezljiva bolezen bi se po mnenju angleškega zdravnika dala odpraviti le, če se Rumena reka uredi.

Nova rudnina.

Prof. Svjagincev s platinovega zavoda ve-

gočih poročil se je odločil g. Hansel, da si ogleda dejanski stan sam na licu mesta, se posvetuje še z ostalimi člani komisije in se loti sam pomirjevalnih poskusov s kmeti. Vsi številni in razni razgovori so se zavlekli v temo. Veršec in Vrstovšek sta resno svetovala Hanslu, naj prenočijo v Brežicah in se lotijo prevoza skozi Dobravo zgodaj zjutraj. G. Hansel je bil odločno za to, da se peljejo v noči, saj ni nikdo videl njegovega prihoda in sta načrtna zaseda ter napad v noči izključena. Če že res izza vsakega vogla prežijo nanj, potem se ga še lažje lotijo po dnevu nego v noči in ko se ga ne more nikdo nadejati.

G. Hansel je zapovedal po večerji, naj voznik zapreže in so se odpeljali po cesti, ki se zgubi ne daleč za Brežicami v obsejni gozd. Srečali niso žive duše in dremali na vozu. Na sredini Dobrave prebiva ob križišču cest graščinski gozdar. Hitro za gozdarjevim stanom v smeri proti Globokem sta zadela konj in voz kljub luči ob nalašč nastavljen hlod. Konj se je spotaknil in padel, predna kolesa so trčila s toliko silo ob tram, da se je kočija prekucnila in pokopala pod seboj potnike. Voznika je vrglo s kozla v obcestno grabo.

Komaj se je zgodila nesreča s prekucom, že so bili krog voza trije našemljeni neznanci. Eden je bil majhne postave, drugi srednje velik in tretji prava nebeška lestva. Predno so se zavedli presenečeni in vsled padca precej potolčeni potniki, kako in kaj, so jim bila usta zamašena in roke zvezane na hrbtu.

Tolovajska banda je spravila na noge konja, postavila na kolesa kočijo, pobrala hlapca in ga pognala na voz. Eden od napadalcev je lopnil z gorjačo po konju, da se je vzpel kvišku in oddivjal naprej po cesti.

Roparji so odgnali tri zvezane pod grožnjami z noži kar dalje, dalje v notranjost gozda, dokler niso prišli na jaso ob potočecu. Tamkaj so jih pometali na tla in neznani dolgin jim je naznanil, da bodo napravljeni iz njih Kalvarijo!

Najprej so postavili krepko na noge g. Hansla. Suknjo so mu trdno zapeli. Eden je prinesel dolg ter močan kol, katerega mu je porinil pri vratu pod sukno, predrl hlače in ga je zasadil v pripravljeno luknjo, katero je drugi tolovaj začel z vso naglico zapahavati krog in krog. Tretji in najdaljši bandit je razvezal g. komisarju na hrbtu zvezane roke in mu